

**החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר
מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בין ישראל כרט בע"מ, כרטיסי אשראי לישראל
בע"מ ולאומי קארד בע"מ**

א. פתח דבר

בפניי שתי בקשות פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק" או "חוק ההגבלים העסקיים") להסדר שצדדים לו כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כאל") וישראל כרט בע"מ ("ישראל כרט"), ולהסדר שצדדים לו לאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") וישראל כרט, שעניינם מתן רישיון כאל ולאומי קארד לסליקה צולבת של כרטיסי אשראי ממותג ישראל כרט (להלן: "ההסכמים"). להסכמים אלו ניתן ביום 13 בספטמבר 2012 פטור בתנאים¹ (להלן: "החלטת הפטור"). לאחר מכן, פנתה ישראל כרט לבית הדין להגבלים עסקיים וביקשה כי ההסדר יאושר בתנאים שונים מאלו שנתן הממונה, אולם בית הדין, בהחלטה מיום 9.3.2014 (להלן: "החלטת בית הדין"), החליט לאמץ את התנאים שנקבעו בהחלטת הפטור.² ביום 9 במרץ 2017 ניתנה בעניין זה החלטת פטור (להלן: "החלטת הפטור הקודמת") שתוקפה עד ליום 15 במאי 2018. כעת, הצדדים מבקשים להאריך את תוקף ההסכמים ביניהם עד ליום 15 במאי 2020 ולפיכך פנו בבקשות הפטור.

לאחר שבחנתי את ההסכמים ואת הכבילות המצויות בהם, כמו גם את השפעתן האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי בכפוף לתנאים המנויים בסיפא להחלטתי, ההסכמים אינם פוגעים פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים מהם, עיקרם אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בהם כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרם. מטעמים אלה ובשל הנימוקים שיפורטו להלן, ראיתי לנכון ליתן להסכמים פטור לפי סעיף 14 לחוק, וזאת בכפוף לתנאים המנויים בסיפא להחלטתי זו.

ב. ההסדר והרקע לו

הרקע להסכמים הוא בתיקון לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, אשר חייב "מנפיק בעל היקף פעילות רחב" לאפשר סליקה צולבת של כרטיסי חיוב שמונפקים על ידו. בהתאם, הודיע המפקח על הבנקים דאז כי ישראל כרט, לאומי קארד וכאל הינן "מנפיק בעל היקף פעילות רחב". עקב הוראה זו, הגיעה ישראל כרט להסכמים עם כאל ולאומי קארד לסליקה צולבת של המותג ישראל כרט, אשר עד לאותה העת נסלק על ידי ישראל כרט בלבד. הסכמים אלו אושרו כאמור לעיל על ידי בית הדין.

¹ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל לסדר בעניין הסכמי רישיון לסליקה צולבת בכרטיסי אשראי ממותג ישראל כרט בין ישראל כרט בע"מ לבין לאומי קארד בע"מ וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (13.9.2012) הגבלים עסקיים 500226.

² הי"ע 11333-02-13 ישראל כרט בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים ואח' (פורסם בנבו, 9.3.2014).

על פי ההסכמים, מעניקה ישראל כרטיס לאומי קארד רישיון לסלוק כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס" וכן זכות לשימוש במוטג "ישראל כרטיס", במוניטין הקשור בו, בסימני המסחר, בשמות המסחריים ובסמלים של ישראל כרטיס ובכל קניין רוחני רלוונטי אחר של החברה המתייחס למוטג זה. בתמורה לכל אלו, התחייבו כאל ולאומי קארד לשלם לישראל כרטיס דמי רישיון. החלטת הפטור הקודמת קבעה תנאים דומים לאלו שאושרו על ידי בית הדין לעניין דמי הרישיון שישראל כרטיס רשאית לגבות וכן איסור על גביית סכומים נוספים שלא אושרו.

לשם השלמת התמונה העובדתית יצוין כי הצדדים סיכמו כי הסליקה הצולבת של עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי ישראל כרטיס תבוצע בממשק המשותף בהתאם להסכמי והסדרי הסליקה הצולבת של עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי המוטג Visa ו-Mastercard. לעניין זה, ביום 25.4.2018 התקבלה החלטת פטור העוסקת בהסדרי הסליקה הצולבת ובמסגרתה נקבעו תנאים והגבלות על מנת להפחית את החשש התחרותי העולה מההסדר שיחולו גם על סליקת מוטג "ישראל כרטיס".

תוקף ההסכמים יפוג ביום 15.5.2018, והצדדים מבקשים להאריך את ההסכמים לשנתיים נוספות, קרי עד ליום 15.5.2020.

ג. השפעת ההסדר על התחרות

כפי שפורט בהחלטת הפטור הקודמת, קיומה של סליקה צולבת הוא תנאי הכרחי לקיומה של תחרות בסליקה אל מול בתי העסק. מנגד, הסכם זה מעלה חששות תחרותיים, שהעיקרי שבהם הוא החשש כי התשלומים אותם גובה ישראל כרטיס ממתחרותיה – לאומי קארד וכאל, יגרמו לפגיעה בתחרות בתחום סליקת כרטיסי החיוב במספר היבטים: ראשית, הם יקלו על קביעת מחיר "רצפה" מתואם לתשלומים שיגבו מבתי העסק באופן זהה לעמלת הסליקה הצולבת; שנית, מאחר שתשלומים אלו יעלו את עלויות המתחרים בסליקת המוטג "ישראל כרטיס" אל מול העלויות של ישראל כרטיס, הם עלולים לפגוע בכניסה של מתחרים חדשים לסליקת כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס"; שלישית, הם עלולים למנוע מישראל כרטיס להתחרות באופן אגרסיבי מול לאומי קארד וכאל, לאור העובדה כי ישראל כרטיס מרוויחה מקבלת תשלומים אלו מהחברות הסולקות, גם כאשר היא מאבדת מחזורי סליקה עצמית של בתי עסק.

לאור חששות אלו, הושתו על הסכמי הסליקה הצולבת של כרטיסי ישראל כרטיס תנאים דומים לאלו שנקבעו בבית הדין להגבלים עסקיים בנוגע לסליקה הצולבת של המוטגים Mastercard וויזה ונאסר על ישראל כרטיס לגבות תשלומים נוספים מלבד תשלום דמי רישיון חד פעמיים ותשלום שנתי כאחוז ממחזור סליקת כרטיסי "ישראל כרטיס" על ידי לאומי קארד וכאל, [REDACTED] בדעתי לקבוע תנאים זהים גם בהחלטה זו.

כפי שנקבע בהחלטת הפטור הקודמת, מאחר שההסכמים כוללים הוראה מפורשת לפיה יועבר נוסח ההסכם הסטנדרטי בין לאומי קארד וכאל לבין בתי העסק שהם סולקים לידי ישראל כרטיס, ומאחר שחשיפת נוסח ההסכם הסטנדרטי באופן זה עלולה להקל על חברות כרטיסי האשראי לתאם ביניהן את תנאיהן המסחריים לבתי העסק, החלטתי להותיר על כנו את התנאי שנקבע לעניין זה בהחלטת הפטור ולאסור על העברת ההסכמים הללו גם בהחלטה זו.

לאור כל האמור לעיל, שבתי והגתי לכלל מסקנה כי בכפוף לתנאים הקבועים בהחלטתי זו, אין בהסכמים כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות, עיקרם אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בהם כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרם.

הצדדים האריכו את ההסכם נשוא החלטה זו עד ליום 15.5.2020 ובהתאם, בקשת הפטור שנתבקשה היא עד למועד זה. יחד עם זאת, ככל שהסכם זה יוארך ללא שינויים מהותיים תוקפה של החלטתי זו יהיה עד ליום 31.12.2023, וזאת בכפוף לתנאים שלהלן:

1. הגדרות

"הסכם לאומי קארד" – הסכם בין לאומי קארד לבין ישראלכרט מיום 17.4.2012, שעניינו רישיון סליקת כרטיסי "ישראלכרט";

"הסכם כאל" – הסכם בין כאל לבין ישראלכרט מיום 14.5.2012, שעניינו רישיון סליקת כרטיסי "ישראלכרט", הארכת ההסכם מיום 17.1.2017 והארכת ההסכם מיום 11.4.2018;

"ההסכמים" – הסכם לאומי קארד והסכם כאל;

"חברות האשראי" – ישראלכרט, לאומי קארד וכאל;

"חברת Mastercard" – Mastercard Worldwide ו/או Mastercard International וכל אדם קשור;

"כאל" – כרטיסי אשראי לישראל בע"מ;

"ישראלכרט" – ישראלכרט בע"מ;

"לאומי קארד" – לאומי קארד בע"מ;

"פסק הדין" – פסק דינו של בית הדין להגבלים עסקיים מיום 7.3.12 ה"ע 610/06 בנק לאומי לישראל ואח' נ' הממונה על הגבלים עסקיים; 2012 הגבלים עסקיים 5001910.

למונחים אחרים שבתנאים אלה תהא המשמעות הנודעת להם בכללי ההגבלים העסקיים (הוראות והגדרות כלליות), התשס"ו-2006.

2. בקשר עם סליקת ישראלכרט ובמסגרת ההסכמים, תהא ישראלכרט רשאית לגבות מכאל ולאומי קארד אך ורק את הסכומים שלהלן:

2.1. העמלה הצולבת ("עמלת המנפיק"): ששיעורה לא יעלה על השיעורים הקבועים בהסדר הסליקה הצולבת שאושר בפסק הדין והחל מיום 1.1.2019, על השיעורים שיקבעו על ידי בנק ישראל.

2.2. דמי הרישיון החד-פעמיים כמפורט בסעיף 7.2.1 בהסכם לאומי קארד ובסעיף 6.2.1 בהסכם כאל;

2.3. תשלום נוסף כאחוז ממחזור סליקת כרטיסי "ישראלכרט" על-ידי לאומי קארד וכאל

3. חברות האשראי לא תדרושנה ולא תעברנה ביניהן מידע כלשהו לגבי תנאי ההתקשרות בין חברות כרטיסי האשראי ללקוחותיהן או ספקיהן, ובדבר הנוסח הסטנדרטי של הסכמי הסליקה בין לבין בתי העסק, לרבות הסכמי הסליקה עצמם, למעט המידע המופיע בנספח 12.2.1 להסכם לאומי קארד ובנספח 8.2.1 להסכם כאל;

4. הסליקה הצולבת של המותג "ישראכרט" תהיה כפופה לתנאים לאישור הסדר הסליקה הצולבת של המותגים Mastercard וויזה שאושרו בפסק הדין וזאת עד ליום 31.12.2018, וכן לתנאים שנקבעו בהחלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר חברות כרטיסי האשראי בנוגע להסדר סליקה צולבת מיום 25.4.2018.

5. התעורר ספק בדבר פרשנותם או תחולתם של תנאים אלה, יובא הדבר להכרעת הממונה.

ד. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהאריך את תוקפו של הפטור עד ליום 31.12.2023.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

אורי שוורץ

מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ב' סיון, תשע"ח
16 מאי, 2018